

גליון מס' 4138
16/8/2010

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

לא כל "מעשה עשוי" מונע קבלת סעד מינהלי

טענת "מעשה עשוי" הינה טענת הגנה אותה מעלה צד להליך משפטי, לפיה אין מקום לפסוק כמבוקש על ידי העותר, מהטעם שהסעד המבוקש מתייחס לפעולות שכבר נעשו והושלמו ועל כן הסעד אינו ישים. כך, למשל, כאשר מציע שהפסיד במכרז עותר נגד רשות ומבקש לקבל צו מניעה קבוע המונע ביצוע עבודות כלשהן, יכולה הרשות להעלות טענת מעשה עשוי אם העבודות אותן מנסה התושב למנוע כבר הושלמו. לטענת המעשה העשוי הגיון רב הן מההיבט המעשי - דהיינו, היעדר אפשרות לקיים את הפעולות הללו - והן מההיבט הכלכלי - היות העלויות הכרוכות במתן הסעד המבוקש גבוהות מדי ובלתי כדאיות.

כמשרד המתמחה בתחום המנהלי אנו מגישים, כמובן, בקשה לצו מניעה זמני עם פתיחת ההליך המנהלי, אולם לא תמיד סעד זה מתקבל, באשר בית המשפט שוקל שיקולים כבדי משקל בטרם מתן סעד זמני, כגון מאזן הנוחות וסיכויי העתירה, על פניה, להתקבל. האם כאשר נדחה סעד זמני משמעות הדבר שהעתירה מיותרת? לא דווקא.

טענת "מעשה עשוי" אינה יכולה לעמוד למשיב כל אימת שהפעולות נשאו העתירה הושלמו במהלך השלבים הסופיים של ההליך המשפטי וטרם מתן פסק הדין בו. זאת מהטעם שקביעה כזו הייתה מביאה למצב שבו כל שצריך לעשות צד הרוצה להעלות טענה זו הוא להזדרז ולהתאמץ לסיים הפעולות לפני סיום ההליך המשפטי, ובכך ליתר את ההליך מיד לפני סיומו באמצעות טענת "מעשה עשוי". מצב זה, שבו לצד אחד תהיה נתונה היכולת לסכל את ההליך פוגע קשות בתחושת הצדק ועל כן אין לאפשר אותו.

בפסק הדין בעניין ברגר ואח' נ' המועצה האזורית עמק חפר, אשר ניתן לאחרונה, חזר בית המשפט העליון על ההלכה בעניין טענת המעשה העשוי. בפרשה זו, עם הגשת הערעור הוגשה ונדחתה בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין. הבקשה נדחתה בין היתר מהטעם שהמשיבים טענו בדיון באותה בקשה כי אף אם העבודות יימשכו בעת הדיון בערעור, הרי שלא תהיה לכך השלכה על תוצאת ההליך הואיל והחזרת המצב לקדמותו הינה אפשרית וקלה יחסית. על סמך זאת, בפסק הדין שבערעור דחה בית המשפט את טענת המעשה העשוי שהעלתה המשיבה וקבע למעשה כי העלאת הטענה כי יהיה קל להחזיר את מצב לקדמותו בשלב הבקשה לעיכוב ביצוע שומט את הקרקע מטענת מעשה עשוי בשלב הסיכומים.

מכאן שעל מנת שטענת "מעשה עשוי" לא תחסום את העותר יש חשיבות רבה לכך לפעול מייד (למשל, במקרה של מכרז, מייד עם קבלת ההחלטה כנגדה עותרים) תוך ליווי משפטי על ידי משרד המתמחה בתחום. באותה מידה, חשיבות הליווי המשפטי הנכון קיימת גם לצד הזוכה כנגדו עותרים, כדי למנוע העלאת טענות העשויות לעמוד לו לרועץ במהלך ההליך.

*מאת: עו"ד איאד ג'ובראן

* הכותב הינו עורך דין במחלקה המנהלית של משרד עורכי הדין אפיק תורג'מן ומתמקד בעיקר בתחום הציבורי ודיני רשויות מקומיות. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

עורכת: אילת אלונני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 96-98 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.